

Czerny Zygmunt Bronisław

Data urodzenia: 1888

historyk literatur i języków romańskich, profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1946–1975.

Urodził się w rodzinie inteligenckiej. W 1906 r. we Lwowie ukończył Gimnazjum Klasyczne i podjął studia z filologii romańskiej oraz filozofii i historii sztuki na Uniwersytecie Lwowskim. W 1913 r. doktoryzował się. Po doktoracie odbywał studia uzupełniające w Grenoble, Genewie i Paryżu (1913–1915) zakończone uzyskaniem dyplomu Études Supérieures de Littérature Française. W 1916 r. był współzałożycielem Związku Polaków we Francji, w 1919 r. pracował w Polskim Biurze Prac Kongresowych w Paryżu. Po powrocie do kraju habilitował się w 1920 r. na UJK. Od 1922 r. pracował na tej uczelni jako zastępca asystenta, od 1924 r. jako profesor nadzwyczajny i od 1933 r. jako profesor zwyczajny. Wykładał literaturę francuską, literaturę powszechną, literaturoznawstwo i metodykę wykładania języka francuskiego. Przez dwie kadencje pełnił także funkcję dziekana Wydziału Humanistycznego UJK (1937–1939). W l. 1925–1939 był wykładowcą w Wyższej Szkole Handlu Zagranicznego we Lwowie. W 1937 r. otrzymał Legię Honorową oraz tytuł doktora honoris causa Sorbony. Po wybuch drugiej wojny światowej pracował jako profesor sowieckiego uniwersytetu we Lwowie (do 1941), potem był profesorem i prorektorem tajnego uniwersytetu działającego w tym mieście. W l. 1944–1945 pracował na Uniwersytecie Iwana Franki. W listopadzie 1945 r. przyjechał do Krakowa, a w grudniu tego roku do Torunia. Od stycznia 1946 r. został profesorem zwyczajnym, organizatorem i kierownikiem Katedry Filologii Romańskiej na UMK. W l. 1945–1947 był zastępcą prorektora, a następnie prorektorem UMK (1948–1951). Był członkiem wielu towarzystw, w tym Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Towarzystwa Naukowego we Lwowie, Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk, Związku Literatów Polskich. W 1950 r. z powodu likwidacji na UMK kierunków humanistycznych, w tym filologii romańskiej, został służbowo przeniesiony na UJ, gdzie do 1960 r. kierował Katedrą Filologii Romańskiej. Zmarł w Krakowie. Pochowany na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie.

Literatura:

1. Hutnikiewicz A., *Zygmunt Czerny (1888–1975), historyk literatur i języków romańskich*, [w:] *Toruńscy twórcy nauki i kultury*, red. M. Biskup, A. Giziński, Toruń 1989, s. 19–23.
2. Bełkot J., *Czerny Zygmunt Bronisław (1888–1975)*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, red. K. Mikulski, t. 2, Toruń 2000, s. 63–65.

Anna Supruniuk